

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych

(Niniejsza opinia jest dostępna w pełnym brzmieniu w języku angielskim, francuskim i niemieckim na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 253/06)

I. Wprowadzenie

I.1. Konsultacje z EIOD

1. W dniu 12 września 2012 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych (zwany dalej „wnioskiem”) ⁽¹⁾. Tego samego dnia Komisja przesłała wniosek EIOD do konsultacji.

2. EIOD z zadowoleniem przyjmuje fakt przeprowadzenia z nim konsultacji przez Komisję zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 oraz zamieszczenia odniesienia do konsultacji z EIOD w preambule wniosku.

3. EIOD z zadowoleniem stwierdza również, że przed przyjęciem wniosku Komisja umożliwiła mu przedstawienie uwag. Zdaniem EIOD poskutkowało to podwyższeniem poziomu ochrony danych zapewnianego przez wniosek.

I.2. Kontekst i cele wniosku

4. Celem wniosku jest wzmocnienie europejskich partii i fundacji politycznych oraz ułatwienie im pełnienia swojej roli, gdyż przyczyniają się one do kształtowania europejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli obywateli Unii zgodnie z postanowieniami art. 10 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 12 ust. 2 karty praw podstawowych. We wniosku przewidziano usprawnienie ram finansowych i regulacyjnych mających zastosowanie do partii politycznych na poziomie europejskim. Ma on zastąpić obecne rozporządzenie (WE) nr 2004/2003 w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania (zmienione w 2007 r.) ⁽²⁾. Uznanie za europejską partię lub fundację polityczną ma być na mocy wniosku warunkiem koniecznym do uzyskania finansowania z budżetu UE ⁽³⁾.

5. Komisja uznała za niezbędne zastąpienie rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 po ocenie obecnych ram finansowych i regulacyjnych dla europejskich partii i fundacji politycznych, którą przeprowadzono w następstwie sprawozdania Sekretarza Generalnego Parlamentu Europejskiego w sprawie finansowania partii na poziomie europejskim oraz rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie stosowania rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 (zwanego dalej „sprawozdaniem Giannakou”) ⁽⁴⁾.

6. Głównym elementem wniosku jest wprowadzenie europejskiego statutu prawnego, który nadaje europejskim partiom i fundacjom politycznym osobowość prawną w oparciu o przepisy prawa unijnego, co powinno pomóc im uporać się z obecnymi przeszkodami z uznaniem i funkcjonowaniem w różnych krajowych systemach prawnych. Aby uzyskać status osoby prawnej na mocy prawa unijnego, europejskie partie i fundacje polityczne będą musiały przestrzegać wysokich standardów w zakresie demokracji wewnętrznej, sprawowania rządów, rozliczalności, przejrzystości i szacunku dla wartości, na których opiera się Unia ⁽⁵⁾. Finansowanie z budżetu ogólnego UE będą mogły uzyskać tylko te europejskie partie i fundacje polityczne, które zostały za takie uznane ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 499 final.

⁽²⁾ Zob. Dz.U. L 297 z 15.11.2003, s. 1 oraz Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 5.

⁽³⁾ Sposób finansowania z budżetu UE będzie uregulowany w drugim wniosku, który ma zostać wkrótce przyjęty; zob. dokument roboczy Komisji poprzedzający wniosek w sprawie zmiany rozporządzenia finansowego poprzez wprowadzenie nowego tytułu dotyczącego finansowania europejskich partii politycznych, COM(2012) 500.

⁽⁴⁾ Zob. sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie finansowania partii na poziomie europejskim na podstawie art. 15 decyzji Prezydium Parlamentu Europejskiego z dnia 29 marca 2004 r. ustanawiającej przepisy wykonawcze rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania – z dnia 18 października 2010 r. – oraz rezolucję z dnia 6 kwietnia 2011 r. (A7-0062/2011).

⁽⁵⁾ Zob. motywy 10 i 11 wniosku oraz s. 6 uzasadnienia wniosku.

⁽⁶⁾ Zob. art. 12 i motyw 12 wniosku oraz s. 6 uzasadnienia wniosku.

7. We wniosku przewidziano również ustanowienie dla europejskich partii i fundacji politycznych wyczerpujących i przejrzystych ram regulacyjnych oraz kontrolnych, które usprawnią kontrolę publiczną i zagwarantują przestrzeganie zasady przejrzystości⁽¹⁾. Wśród przewidzianych we wniosku środków zapewnających przejrzystość wymieniono obowiązkową publikację pewnych danych osobowych.

III. Wnioski

57. EIOD z zadowoleniem przyjmuje podejście zastosowane przez Komisję w obecnym wniosku, które w oczywisty sposób zmierza do osiągnięcia przejrzystości przy należyтым poszanowaniu wymogów prywatności i ochrony danych.

58. Zaleca jednak następujące udoskonalenia:

- wyjaśnienie w motywach 22 i 23 wniosku, w jakim przypadku zastosowanie ma rozporządzenie (WE) nr 45/2001, a w jakim dyrektywa 95/45/WE, oraz usunięcie lub uszczegółowienie art. 25 ust. 6–8 wniosku, gdyż w obecnym ich brzmieniu powtórzono w nich jedynie obowiązki na mocy dyrektywy 95/46/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001,
- dodanie słowa „pisemnej” w motywie 19, aby dostosować go do art. 24 ust. 2 i zapewnić spójność wniosku,
- wyjaśnienie zasad publikacji nazwisk osób, które wniosły wkład o wartości przekraczającej 1 000 EUR rocznie, zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. f) wniosku, bez ich wyraźnej pisemnej zgody na mocy art. 24 ust. 2 wniosku,
- wyjaśnienie w motywach – w świetle orzeczenia w sprawie *Schecke* – czy rozważono inne środki zapewnienia przejrzystości, oraz lepsze uzasadnienie ustalenia progu publikacji nazwisk darczyńców i osób wnoszących wkład na poziomie 1 000 EUR rocznie,
- wskazanie, że nałożony w art. 24 ust. 3 wniosku obowiązek przekazania informacji na temat publikacji i przetwarzania danych osobowych potencjalnym członkom i darczyńcom dotyczy również potencjalnych przedstawicieli (prawnych) partii i fundacji,
- wyraźne stwierdzenie w art. 24 ust. 1 lit. g), że dane osobowe zostaną wyłączone z publikacji na stronie internetowej, bądź przynajmniej podanie szczegółowych zasad i formy publikacji informacji o sankcjach oraz wskazanie, czy bezpośrednio lub pośrednio przewidziano też publikację danych osobowych osób fizycznych,
- wyjaśnienie w motywie, które przepisy rozporządzenia (WE) nr 45/2001 są szczególnie istotne w konkretnym kontekście,
- w przypadku mniejszych partii wyraźne wskazanie w art. 24 ust. 1 lit. g), że powinno się w należyty sposób uwzględnić możliwy skutek takiej publikacji dla członków danej partii lub fundacji,
- podanie w motywie powodu, dla którego zdecydowano o przyjęciu maksymalnych okresów przechowywania zgromadzonych danych osobowych wskazanych w art. 25 ust. 3 i 5,
- nałożenie w art. 24 wniosku na Parlament Europejski obowiązku dopilnowania, aby informacje opublikowane na stronie internetowej rejestru, które obejmują dane osobowe, były dostępne za pośrednictwem wyszukiwarek internetowych tylko jeżeli jest to konieczne dla celów wniosku,
- dokonanie oceny, czy coroczna aktualizacja listy członków partii i fundacji, którą przewidziano w art. 6 ust. 7 wniosku, jest wystarczająca, aby zapewnić jakość danych osobowych,
- rozważenie, czy – przynajmniej w przypadku opuszczenia przez członków partii lub fundacji – niezwłoczne zgłoszenie tego faktu w rejestrze nie pozwoliłoby w lepszy sposób zapewnić jakości danych.

⁽¹⁾ Zob. s. 6 uzasadnienia wniosku.

59. EIOD wskazuje, że przetwarzanie danych osobowych odnoszących się do przestępstw będzie podlegać kontroli wstępnej ze strony EIOD na mocy art. 27 ust. 1 i art. 27 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 grudnia 2012 r.

Giovanni BUTTARELLI
Zastępca Europejskiego Inspektora Ochrony Danych
